

Népszavak

Bácskai Napló
POLITIKAI NAPILAP
FELELOS SZERKESZTO: KONYA LAJOS

MEGJELENIK	
10 nap	10 fillér
1 hónap	30 fillér
3 hónap	80 fillér
6 hónap	150 fillér
1 év	300 fillér
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	320
fél évre	160
negyed évre	80
Vidékre postán küldve	
egész évre	320
fél évre	160
negyed évre	80

Mit hozott a nyár?

Ilyenkor, mikor már az uborkaérésre is meglehetősen komoly kilátások vannak, régi szokás beszélgetést folytatni a nyárral, aki ezt különben is megérdemli, mert sokkal nagyobb ur, mint például a közéletmezési miniszter. Amit a közéletmezési miniszter mond, azt visszafojtott lélegzettel figyeli az egész ország. Lássuk tehát, mit mond a nyár.

Sajnos, magát a kiváló szuverént nem találhattuk meg, illetve kerekén visszautasította az interjút. Ezen nem csodálkoztunk, mert régen tudjuk, hogy őfensége nem szereti az újságírókat. Sikertelen azonban beszélgetésbe elegyednünk egyik alkalmazottjával, aki szívesen fecsegett nekünk a fenség terveiről. Anélkül, hogy a felelősséget vállalná az elmondottakért, diszkrétan közölte velünk a következőket:

— A nyár az idén nagyszabású tervekkel érkezett. Hogy a legnagyobbat említsem, benne van az idei programjában a békekötés is. Ennek elérésére különféle eszközöket kíván alkalmazni. Olyan meleg lesz, hogy a diplomataik fejéből kipárolog a víz; így aztán józsa észszel fogják megítélni a helyzetet. A központi hatalmaknak olyan termet kíván biztosítani, hogy szantant végérvényesen belássa kicéheztesíti politikájának képtelenségét. Rettenetes dolguk lesz az árdragítóknak, akik a közönség zsirján meghiztak; ezek nem fogják kibírni a meleget és vagyonuk nagy részét közcélra fogják felajánlani. Megoldja a cipőkérdést, mert mezitláb is lehet járni a meleg időben. Megoldja a ruhakérdést, mert a melegben ruha nélkül is járhat, aki akar. S végül annyi jódség lesz, hogy nem lehet majd észrevenni köte a rendelkezéseket. Ez is valami, nem?

A kievi gyilkosság oka.

London, aug. 1. A lapok Eichhorn tábornagy meggyilkolását a német politika közvetlen következményének tartják.

Gyengébb a termés a tavalyinál.

Budapest, aug. 2. Az ország legnagyobb részében befejezték az aratást. Az idei termés alul maradt a tavalyinál. Buzában hozzávetőleges becslés szerint 28 millió mma a termés, rozsban 95, árpa 135, zab gyenge. Kényérmagvakban gyenge közepes a termés. A burgonya javult.

Hátrálnak az olaszok Albániában.

— Csapataink üldözik a hátráló ellenséget. —

Hivatalos jelentés aug. 1-ről. Olasz harcér: A tüzéségi harc és a felérintő tevékenység tegnap a délnyugati fronton nagyon élénk volt.

Tegnapelőtt egy erős olasz bombavető repülőraj támadta meg a Velence tartománybeli repülőterünket. Repülőink szembeszálltak az ellenséggel és megakadályozták abban, hogy kart tehessenek.

Albániai haderőinknek egy hét előtt megkezdett támadásai arra kényszerítették az olaszokat, hogy hiábavaló ellentámadások után Beratól északnyugatra és északkeletre lévő első vonalaikat és azok mögött tekintélyes terepet 30 kilométer front szélességben feladjanak. Derék csapataink üldözik a hátráló ellenséget.

Nagy vasuti szerencsétlenség a római pályaudvaron

Lugano, augusztus 2. A római pályaudvaron nagy szerencsétlenség történi. Egy személyvonat összeütközött egy tolató mozdonyal és az összeütközés alkalmával 14 utas meghalt.

Wekerle a királynál.

Bécs, augusztus 2. Tegnap délután Wekerle, Kazy Károlyal ide érkezett. Wekerle ma kihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy jelentést tegyen a Ház munkájáról és szentesítés véget a király elé terjessze a választójogi törvényjavaslatot.

Elégedetlenek a francia szocialisták.

Paris, augusztus 2. Renaudel szocialista vezér rendkívül elégedetlen Longuet-csoport győzelme miatt. Mint legfelsőbb fórumhoz a nemzeti kongresszushoz appellált.

Két német katonai kormányzóság.

Berlin, augusztus 2. A keleten lévő német katonai igazgatásnak új beosztását tervezik. Hírszerint két egymástól elválasztott katonai kormányzóságot állítanak fel, az egyik magában foglalja majd Kurlandot, Észtlandot és Livlandot.

Uri koldus, vagy lókupec.

Wekerle beszélt szociális teendőkről, elhagyottak felkarolásáról. Ez nyilván az állami alkalmazottakra, különösen az államtisztviselőkre vonatkozott. Nagyon helyes. Ezek a nyomortól szmokingba, szakettbe öltöztetett urak nagy köszönettel értesülnek a kormányelnök ur nyájas ígretéről és tovább várják ekéseredetben, de hazafias munkamódban, mikor virrad már fel az a nap, amikor Wekerle végre ad is valamit a közalkalmazottaknak.

Hát csak várjanak tovább is ezek az intelligens, dolgos, éhes urak. Ez nem fegyelmetlenség és az államnak nem kerül pénzébe. Am az okos kormánypolitikának nemcsak a má, hanem a holnapot is kell nézni. Ha meg ezt nézné Wekerle dr, akkor igazán olyanokat lát, amiket neki, a nagy ígérőnek igazán legjobb elhallgatni.

Csak hogy ezt a képet nemcsak Wekerle látja, hanem látja az egész magyar társadalom. Ez a kép ijesztő, veszedelmes, mert az államtisztviselőség csődjét jelenti.

Tudniillik ama rettentően szegénytelen helyzet, amibe a fixumos államtisztviselői osztály kormányasszisztenciával súlyedt, megméltelyezte a mai tisztviselőtársadalom önértetét, ambicióját.

A mai tisztviselői kar önértete zérus alá súlyedt, ambiciója belepusztult a kenyérgyegyes hajszába. Minden tisztviselő arra a szomorú meggyőződésre jutott, hogy a tudomány, a tanultság, a lateiaer, az állami pálya a nyomargás előiskolája, biztosítéka, szülője. Aki sokat tanul és a sok tudását elviszi az államnak, abból leszen elegáns, uri koldus. Aki egész életét családjával együtt borszárító nyomorban éli le. Akinak sokan köszönnek, a kinek sok címet adnak, de aki mindig a kapun kívül marad ott, ahol a pénz, nyu-

godt megélhetés, gazdagság terem.

Igy nem csoda, ha az az államtisztviselő a legmagasabb fizetési osztályban is a fejét veri, amiért diplomát diplomára halmozott ahelyett, hogy lókupec, fűszeres, gépész, mészáros vagy mi más lett volna. Ezek mind tízezeket, százezeket, milliókat szereztek. Az államtisztviselők meg? Maholnap kimaradnak a hivatalból, felsőruhahiány, meg hiányos táplálkozás miatt.

Ilyen viszonyok között elfogy az önérték, elpárolog az ambíció.

Azért a tisztviselők fegyelmezettek. Tovább is tűrnek és továbbra is rohamosan sorvadnak az ígért-sült, biztatás-főzdelék sovány eledelén. Amíg hadikatasztrófa nem lesz belőle.

A kormány ezzel, úgy látszik, leszámolt. Ezért nem imponált neki a tisztviselők kissé túl szabadérelmű kongresszusa sem és hagyja királyi kihallgatásig mérgecseni a tisztviselő-kérdést.

Az öreg népfölkelők szabadságolása.

A honvédelmi minisztérium rendeletet bocsátott ki a 49-50 éves népfölkelők közgazdasági elhelyezéséről. A rendelet szerint azokat az 1868-69. évi születésű népfölkelőket, akik szeptember 15-től kezdve amugy is leszerelnek, a csapatparancsnokságoknak már most szabadságolniuk kell, illetőleg gondoskodniuk arról, hogy ezek az öreg népfölkelők békebeli munkahelyükön vagy annak környékén kapjanak beosztást.

Szabadságolniuk kell azokat a 49-50 éves önálló mezőgazdákat, akiknek legalább 10 hold birtokuk van és azokat az önálló iparosokat és kereskedőket, akik saját üzemüket, illetőleg üzletüket vezetik. — Békebeli munkahelyükre vagy annak környékére kell át helyezni azokat a mezőgazdákat, akiknek tiz katasztrális holdnál kisebb birtokuk van és a mezőgazdasági munkásokat. Ezek az utóbbiak dolgozó örlegénység néven szolgálnak leszerelésükig és olyan díjazást kapnak, mint a környéken dolgozó polgári munkások.

A 49-50. éves ipari és kereskedelmi szakmunkásokat békebeli lakóhelyük közigazgatási hatóságainak (Budapesten a polgármesternek, vidéken a szolgabíróknak) adják át és a hatóság feladata lesz, hogy ezeket az öreg katonákat a hatósági munkaközvetítő útján felhasználják és helyettük ugyanannyi hadifoglyot adjanak vissza a katonai kincstárnak.

— Halálozás. Bajáról írják: Tegnap temették Bajaszentistvánon Somán Ferenc gazdálkodót, ki előzőkor volt a bajaszentistváni függetlenségi körnek. Nagy részvétellel kísérelék utolsó útjára.

Többdohányt, petróleumot, cukrot és gyertyát adnak a zsirért.

(Saját tudósításunk.) Megírta a Délvidék, mennyi dohányt és egyéb cikkeket ad Szabadka város a az önként beszoigáltatott zsirért. még a zsir maximális árán felül. Ezeket a mennyiségeket a város ma fölemelte és még többet ad belőlük, még pedig a Délvidék 175. számában közölt adatokat a következőképpen módosították:

Azonkívül, hogy a zsirt a maximális áron átveszik, kap a beszoig

gáltató 1 kg. zsir ellenében (nem 12, hanem) 25 csomag dohányt, vagy (régí egy kg. helyett) 3 kg. petróleumot, vagy 2 kg. cukrot, vagy 2 kg. gyertyát.

Egy db. szekeret 850 koronáért nem 25, hanem már 15 kg. zsir beszoigáltatása ellenében adnak.

A többi eseretárgyak megmaradnak, úgy, amint az először közöltük!

A zsirt a városi mészárszékbe kell vinni.

Akik kétszer hálnak meg.

— Nem is egyszer történik meg Szabadkán. —

(Saját tudósításunk.) Ez az érdekes eset is csak Szabadkán eshetik meg. Ha másutt történék meg, el se hiszünk. De Szabadkáról mindent el kell hiszeni, mert itt igen sok rendkívüli eset történik. Egy konkrét eset kapcsán most derült ki, hogy máskor is megtörtént, hogy kétszer hálnak meg Szabadkán az emberek.

Egy kisfiu, Temunovics János meghalt nemrég. Az anyakönyvi hivatalba azonban nem a szülők mentek el bejelenteni az esetet, hanem elküldtek oda egy ismerőst.

Az be is jelentette a halálozást, de János helyett Józsefet diktált be halottnak. Mikor aztán most Temunovics József is meghalt és bejelentették halálát, a hivatalban elémülve állapították meg, hogy hiszen Temunovics József már egyszer hivatalosan meghalt.

Ilyen eset, hogy kétszer hálnak meg az emberek, már többször is fordult elő és éppen ezért nyomtalanosan kell figyelmeztetnünk mindenkit, hogy a halálesetek bejelentésénél a legnagyobb gondtal járjanak el.

Az áruló talpvédő.

— Betörök a földmivesiskola borpincéjében. —

(Saját tudósításunk.) A palicsi földmivesiskola borspincéjében tegnap éjjel katonák jártak. Egyik hordót csapraütötték, edényekben nagyobb mennyiségű bort elvittek s amit nem bírtak magukkal vinni, azt a hordóból a földre engedték. Még jó, hogy a nagy hordót nem bántották. A betörők, kik közül egy huszárt, Balog Ferencet elfogták, az ablakon hatoltak be a pincebe. Árulójuk a pincében felejtett vizeskannafedél és a labayomok voltak.

A nyomozásnál ugyanis megállapították, hogy olyan kanbafa-

delet, amilyent ott találtak, csak huszárok használják. Erre elfogták a Palicson táborozó 8 huszárt. Kik a 8-as huszárok kistompai kertjében dolgoztak, sorba állították őket és eszímájuk szögeiből rögtön megállapították a betörőt. A pince bors talaján ugyanis 3 talpvédő kapocs nyomait is látták. Ilyen 3 talpvédő éppen Balog Ferenc eszímáján volt. Ez el is árulta gazdáját, aki eddig még nem akarja tarsait megnevezni. Az is lehet, hogy egyedül volt. Adták a katonai parancsnokságnak a szomszjas huszárt.

Szabó- és Gara-est Palicson.

(Saját tudósításunk.) Tegnap este nagy közönség előtt játszott sokoldalú tudásával Palicson Szabó Gyula. Az estén Gara Akos konferált nagyon ügyesen, eleinte egy kissé unalmasan ugyan, mert pesti vonatkozású tréfáit nem nagyon értette a publikum később azonban nagyon ügyesen és nevetősen. Különösen remek zaidó-viccei keltettek nagy hatást.

Szabó Gyula igen ügyesen játszotta meg a cigarettáért élő-haló fölmenttetet, aki napi 40 cigarettáért a harctérre kérezkedik.

Óriási sikert aratott „Dáni, ne bógj!” című tréfában, melyet Mikosevich Margittal adott elő. Ugyancsak ok kettlen, még Jegaszel és Kes Keresival adták elő „Az ökor” című szinpadí jelenetet. Ebben Szabó igazán fényes szinpadí tudásáról tett tanúságot. Remek hangja és kitünő szinajászó tehetsége van.

Az esten hatalmas sikerük volt Barakovich Tininek és Szabados Janesinak, akik kétszer is élveztették a közönséget igen ügyes

táncukkal. Viharos tapsok jutalmazták őket.

Jeges József ez estén éakelt is Vigh Károly zongorakiséretével. A gépmadár c. költeményt és humoros dolgokat. Általában a szabadkai szereplők is szép sikert értek el a két kiváló tehetség mellett.

Itt megemlítjük, hogy az egész előadás folyamán valami folyton iszonyúan katagott a teremben; továbbá a függöny nem tud legördülni, nem szuperál; és végül baj az is, hogy ezeken az esteken nincs rendező, aki pl. figyelmeztetne némely urakat, hogy a padokat ne rakják és tologassák olyan helyre, ahol átjáró van és ahol közlekedni kell. Igy rengeteg embernek okozott bosszúságot ez a naiv okvetetlenkedés.

Keresztény Magyarország legyen keresztény magyaroké!

Olcso diákasztal a vidéki tanulók részére.

(Saját tudósításunk.) A mindenben fokozódó drágaság, a megélhetés nehézsége a vidéki helységekből a városokba került tanulók ifjuság ellátását is rendkívül megdrágította, úgy, hogy főként egyes szegényebborsu szülőknek már már lehetlenné vált a gyermekeinek tovább taníttatása.

Ezen a nehézségen akar könynyíteni a vallás- és közoktatásügyi minisztérium azzal a rendletével, hogy az ily szegénysorsu tanulók részére országsszerite az iskolák székhelyén diáksegélyző asztal szerveztessék, melynél mérsékelt kedvező áron megfelelő jó étkezéshez jussanak a tanulók. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium az ellátás elősőbbá tételére a népjóléti minisztérium támogatását is kiáltásba helyezte. (Azóta ez a minisztérium megszűnt.)

Mikor már sok vidéki városban, mint értesülünk, erős akció is folyik ilyen olcsó diákasztalok szervezésére, Szabadkán is lehetne ezen gondolkodni. Másutt már föl is hívták a vidéki érdekelt szülőket, hogy ne csak a már ott járó hanem a következő iskolai övre I. osztályba jövő gyermekeikre vonatkozólag is jelentsek be, akarnak-e élni ezzel a nyújtott kedvezményvel, hogy az előkészítő munkálatok idején a szükséges keretben megkezdődhessenek.

Megszűnt a papirhiány.

— Panaszos levél a stancilról. —

Levelét kapott a mai postával szerkesztőségünk. Ezt stílízatlanlaga miatt inkább mi fogjuk össze és közöljük rövid vázlatában:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A szabadkai és egyáltalán minden magyar újság széles panaszokat kesereg a nagy papirhiányról. Tudomásukra hozom, hogy bár Szabadkán, tehát egész kicsi földrészen élek, ilyen inséget ujabban nem tapasztaltam. Örömmel konstatalom, az ellenkezőjét, mihez alapot a városi lisztesboltból hozok.

Méltóztassanak végignézni egy-egy lisztkiosztást. Azonnal megnyertem önöket véleményemnek. Ott ugyanis a 4 kg. lisztet, miből kettő főző, kettő kenyérliszt, összesen négy papirzacskóban mérik. Igaz, hogy ilyen egy darab papirzacskóért 20 fillért szednek be; és miért ne tegyék? Ha egy-egy éhes polgártársam valamely uzsorásnak 5-6 koronát fizet egy kiló lisztért, amikor a fejkvóta oly tökéletesen intézkedik a város ellátásáról, ugyan sok e, ha most a város kísérletezik ilyen furcsa formában olcsóbb uzsorázással...?

Tehát nincs papirhiány. Amíg a liszt kiosztás kilogrammos csomagokban történik, nevetni fogok minden sópánkodáson és — fizetni 20 fillért a papirzacskóért, aztán ha tényleg elfogyott egyszer, hát eladom őket.

Szerkesztő Ur tisztelt híve.

Ezt a levelet minden kommentar nélkül leadjuk. Hátha feljut az illetékes hatóságok füléig szomorú nevetése egy jól látó, elnyomott, maga munkájából élő embernek.

Len bejelentése és forgalomba hozafala.

A legújabb kormányrendelet szerinti lenkésztő (lenáztató, törő, gerebenező) vállalatok kötelesek a lehetőleg pontos becslést készíteni arról, hogy a velük szerződési viszonyban álló termelők milyen mennyiségű légszáraz magjától megfosztott, nyítt len és kaszált lenzalma szállították az 1918 évi termésnek ennek a becslésnek az alapján kötelesek 30 napon belül a Magyar Szent Korona Országai Lenipari Központja részvénytársaság (röviden Lenipari Központ, Budapest, V., Máriabazsa utca 12. szám) útján, a kereskedelmiügyi miniszternek bejelenteni.

Azok a lentermelők, akik felmért területükön nagyobb területű termelést folytattak az 1917 évi vagy az előző évi termésből az 1918. évi július hó 31. napig birtokukban levő nyítt len, vagy kaszált lenzalma mennyiségét 1918. évi július hó 10. napjáig bejelenteni kötelesek továbbá 1918. évi július hó 31. napjáig a vevő nevezésével bejelenteni azokat a mennyiségeket, amelyeket az 1918 évi termésből származó nyítt len, vagy kaszált lenzalma mennyiségéből valamely lenkésztő vállalatnak eladtak, valamint azokat a mennyiségeket is, amelyeket a vállalatnak még el nem adtak.

A bejelentés alá eső lenkésztő vállalatok kötelesek a termék vagy maguk kikészíteni, valamely hazai lenkésztő vállalatnak eladni. Az 1917. évi és az előző évi termésből származó lenkésztő és lenkésztőanyagokat, amelyek 1918. évi október hó 31. napjáig eladva kikészítve nincsenek, a termék köteles a Lenipari Központnak 1918. évi november hó 15. napig megvételre felajánlani. — Az 1918 évi termésből származó lenkésztő és lenzalma készletek, amelyek 1918. évi október hó 31. napjáig eladva kikészítve nincsenek, a termék köteles 1919. évi január hó 15. napjáig a Lenipari Központnak bejelenteni a megszabott módokat megvételre felajánlani.

A bejelentésre kötelezett termelő a lenkésztő gyárnak a Lenipari Központnak átadott (leszállított) minden 1500 kg-os vetési, rostra termelt, len és magjától megfosztott lenkésztő után, vagy a Lenipari Központnak átadott (leszállított) minden 270 kg vízben vagy vízben áztatott, tiltott len után saját házi és gazdasági szükségletére a hatóságilag felmért legmagasabb áron 4 rész len vagy kenderárura igényt, még pedig vegyes árura, zsákra, cetrára, árura vagy nyers vászonra. — Az eladható cikkek mennyisége 100 kilogrammot nem haladhatja meg.

A Lenipari Központ által átvett lenkésztőanyagokért 100 kg-ként követelt díjak fizetendőek:

I. minőségűnél	750 korona
II. " " " " " "	675 " "
III. " " " " " "	565 " "

Vízben és harmaton áztatott lenkésztő (kóclenért is):

I. minőségűnél	500 korona
II. " " " " " "	420 " "
III. " " " " " "	200 " "

Lenfonási célokra fel nem használható tiltási hulladékért 100 korona.

NAPI HIREK.

— Tiszteletdíj a muzeum örökösének Resch Béla muzeumból, kitűnő és példás tudással ellátott szolgálatát a legutóbbi városi közgyűlés jutalmazni kívánta olyformán, hogy határozatban írt fel a belügyminiszterhez, aki — mint halljuk — megengedte, hogy részére 600 korona tiszteletdíjat utaljanak ki.

— Kinevezések. Pál István 6-os honvéd gazdasági hadnagyot 916. nov. 1-ai ranggal főhadnaggyá nevezték ki. Ugyanez a 6-os honvédeké a következő kinevezések történtek: 918. május 1-ai ranggal dr. Manojlovics László főhadnaggyot, továbbá Milits György, dr. Rothmann Arpád, dr. Lüttmann Zsigmond és dr. Schaffer Adorján főhadnaggyokat népi. századosokká nevezték ki.

— Új járásbíró Topolyán. Pinczel Zoltán, kiváló jegyzőjét a szabadványi járásbírósnak az igazságügyi miniszter kinevezte járásbírósnak a topolyai járásbíróshoz.

— A kádárok felmentése. A földmívelésügyi miniszter elrendelte a nagy hordóhányra való tekintettel, hogy a katonai szolgálatot teljesítő kádárokat ez év november 30-ig mentse fel. Az eljárás egy a mezőgazdák felmentésével.

— A közlemezési közigazgatás országos rendezése. A közlemezési miniszter felhívást intézett a városhoz, amelyben közli, hogy a közlemezéshez fűződő országos érdek megfelelő biztosítása végett legközelebb keresztül akarja vinni a közlemezési adminisztráció országos rendezését és evégből a helybeli közlemezési rendszer sürgős bejelentését kívánja. A minden részletre kiterjedő jelentést augusztus 15-ig kell felterjeszteni a miniszteriumhoz.

— Arató katonák szabadsága. Az aratásra szabadságot katonák szabadságidejét a katonai parancsnokságok távirati úton egy héttel meghosszabbították. A rendelkezés alól kivételt csak a frontról szabadságot katonák képeznek, akiknek szabadságuk lejártával haladéktalanul be kell vonulniok.

— Eger a kenyérből. A győri rendőrségén feljelentést tettek Fischer Gyuláné kereskedő ellen, hogy az általa árusított kenyérből egy egeret találtak. A rendőrség elítélte Fischernét 25 korona pénzbüntetésre.

— Kitüntetés. A hivatalos lap közli: Bárdos Lajos 6-os honvéd gazdasági hadnaggyal kitűnő és példás tudással ellátott szolgálatát a legutóbbi városi közgyűlés jutalmazni kívánta olyformán, hogy határozatban írt fel a belügyminiszterhez, aki — mint halljuk — megengedte, hogy részére 600 korona tiszteletdíjat utaljanak ki.

teljesített kitűnő szolgálatáért kapta Nagy Béla 6-os honvédszázados pedig a hadidiszteményes 3. osztályú katonai érdemkereszttel lett kitüntetve.

— Kik kapnak új cukrot? Felhívja a közlemezési ügyosztály a szabadványi kereskedőket, hogy kedd és csütörtök délután számoljanak el a bevett cukorjegyekkel, mert különben nem részesedhetnek az új cukorkiosztásban.

— Új sorozás lesz. A minisztertanács legközelebb tárgyalja azt a rendeletet, mely szerint a 25-48 év közötti népfelkelőket, kik katonai szolgálatot vagy ezzel vonatkozásban lévő beosztásban szolgálatot nem teljesítettek, szeptember elején új sorozásra állítják. A bevonulás október közepe felé lesz.

— Szódavíz a földön. Ma reggel a negytemplom előtt a villamostól egy ló annyira megijedt, hogy iszonyu vágatással nekiment egy szódáskocsinak és egy egész láda tele szódavívet ledöntött róla. Az üvegek nagy pukkanással robbantak szét a földön. A szódáskocsi összeszedte a kupakokat és szó nélkül tovább ment, még a nevét se kérdezte meg a megvadult ló gazdájának.

— Értesítés. A városi cipőhivatalnál további intézkedésig az igénybejelentések felvétele minden kedd, szerda és csütörtökön délután 8-tól 11-ig és délután 4-től 6-ig fogadatosított és csak egyelőre a közszolgálatban álló alkalmazottak jelentkezhetnek. Papucsosoktól vásárolt papucsokra utalványok minden hétfőn adataknak ki. Az igénybejelentésekre hozott bizottsági határozat kézbesítése kiroppos a utján történik.

— Terményvásárlás gazdasági célokra. Az 1918 évi buza, rozs, kétszeres, árpa, zab és köles gazdasági célokra beszerezhető termények vásárlásának szabályozása tárgyában kibocsátott 106980-1918 földmívelésügyi miniszteri rendelet alapján gazdasági szükségletre csak az vásárolhat, aki maga nem termelő, vagy akinek gazdasági szükségletét a termése nem fedezi. Ezen utóbbi körülményt az átvevő bizottsággal történt elszámolással kell igazolni. Vásárolni csakis folyó évi október 15-ig és pedig a polgármester illetőleg ennek megbízása alapján a városi adóhivatal vezetője által a vásárló részére kiállított „Beszerzési utalvány” alapján lehet és pedig csakis annak, aki a város területén állandóan lakik illetve gazdasága itt fekszik. Ilyen gazdasági célokra szükséges beszerzési utalványokért a kérvényező gazdasága, illetve lakhelye szerint illetékes köri adóhivatalnak hivatalos helyiségében (Városháza I. emelet) lehet jelentkezni. A vásárlás mindenkor csakis a Haditermény r.-i. utján történhetik kész áruvétel útján.

— Egy korona 80 helyett 3 korona. Tudvalevően a nem nagyon messze eső állomásokra szoktak a vasúti jegypénztárnál oda-vissza szóló jegyeket is adni. Ez a rendszer divik most a háborúban is, de a mostani sok rendtelenség közepette ez a jegykiadás sem éppen rendszeres. Néha kapni oda-vissza szóló jegyet máskor meg nem, a szerint, amint még nem fogyott el belőle a készlet, vagy már elfogyott. És ez utóbbi esetben né-

ha egy-két héttig, vagy tovább is az utazóközönség fizet rá a vasut hanyagságára. Pedig az már mégsem járja, hogy ha elfogy valamilyen jegy arra a szegény utas fizessen rá. Így legutóbb Nagyfény állomásról nem lehet már jödeje kapni Szabadványra és vissza szóló másodosztályú jegyet, hanem ide is, meg vissza is újra kell jegyet váltani. Ez a kettős ut így kétszer 1.50, azaz 3 koronába kerül, az 1 korona 80 fillér ide vissza szóló jegy helyett. Akinek sokszor kell ezt az utat megtenni, az méltán haragszik a vasut ilyen hanyagsága miatt.

— Irodaátalány a postamestereknek. A kereskedelemügyi miniszter tervbe vette a postamestereknek irodaátalányvaló ellátását. Az irodai átalányt 20 százalékosnak vették és ennek kiutalása augusztus folyamán történik meg.

— Csecsemők újságpapirban. A pénzügyminiszter engedélyt adott az Országos Stefánia Szövetségnek hogy Svájcban 200 000 csecsemőinget hozzon be. A szövetség védőnői azt tapasztalják, hogy a csecsemők már nem is rongyokba hanem sokhelyütt már újságpapirba vannak csomagolva. Az ingek az ősz folyamán fognak megérkezni és szétosztásukról a Stefánia Szövetség fog gondoskodni.

— Tábori postacsomagok papirdobozban. A tábori postacsomagokhoz előírt viaszos vászon, vízálló szövet, szilárd faladaburkolat megszerzése az anyagihiány miatt egyre nagyobb nehézségekbe ütközik s erre való tekintettel a kereskedelmi miniszter — mint hivatalos lap közli — megengedte, hogy ahol a tartalom a kiválóan tartós csomagolást nem teszi feltétlenül szükségessé, burkolatul „eresztékkel szorosan összeilleszthető lemezpapirdobozokat is használhassanak”. E dobozokat azonban még pergamenszerű csomagolópapirba kell becsomagolni és úgy postára adni. Hogy helye van-e a könnyebb csomagolásnak azt majd minden esetben a felvevő postahivatal fogja majd megállapítani.

Szerkesztő: **BERKES MÁRK.**
Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabó Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetségi könyvnyomdájában Szabadvány, Rakócya-utca 20. sz. sz.
Feloldó szerkesztőnk telefonszáma: **Pallos 34.**

LIFKA-MOZI

Szombat—vasárnap
B. Marton Erzsébet
Küry Lotto
Ujj Kálmán
felléptével a szezon szenzációja
Az utolsó hajnal.
rejtélyes történet 5 felvonásban
Kezdeté 1/2, 6 és 1/2, 9 órákor.
Ünnepnap 3, fél 5, 6 és fél 9 órákor

Szoba kiadó Palicson

Nagy Ferenc villában. Ház eladó Palicson. Cim ugyanott.

SISSÜNK

a Könyöt-féle Had-segélyző Cirkusz pompás új műsorát megnézni, mert már hétfőn, aug. hó 5-én este lesz az utolsó előadás és

ELKÉSÜNK

Veszünk a legmagasabb áron HASZNÁLT TORRÖNYVERET

regényeket, régi újságpapírt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papírból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként. Családi és tábori levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsai és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér. Művészlapok 10 fill. 15l. 20 fill. igen nagy választék, viszontelrusítók részére papírok, írások kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószerszám- és papírkereskedés Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Viszketegséget, sűrűrt, rühöt

a leggyorsabban simulasztja a Dr. L. SCH. féle eredeti törv. védett

„Skaboform kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Min- dig eredeti peccétes dr. Flesch- félet kérjünk. Probatégely 3 korona, nagy tégely 5 K., usa- ládi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógy- szertár I. kör Deák-utca. (Kis- kápolna mellett.)

Yecelnei a SKABOFORM védjegyre figyeljünk!

Ujságkihordó leány felvétetik a Délvidék kiadóhivatalában

„Ferravin“ vasas chinabor.

Erősítő szer gyengél- kedőknek, vérszegé- nyeknek és lábadozóknak. Étvágyat gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Szám- alan orvosi ajánlás.

Szabadkán Kapható. Decsy Jenő úr gyógyszeráránál. Jelenlegi ára fél literes palackon- ként 10 K. — A „Ferravin“ névre tessék ügyelni.

A világítási rendelet

határozatait a fenyhatás oszlokként nélkül oszlokként

Tungstram félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungstram-lámpákat.

fogak és fog- serok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyaziféle száj- padlás nélküli fogak. Fogkezeés teljesen er- zéstelenítve és fertő- zések (plombák) nélkül.

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 58.

MENETREND

Budapesti érk.	délután	1:00
	éjjel	8:01
		12:24
		4:12
Budapestre ind.	délután	10:15
	délután	1:55
	éjjel	11:59
		4:47
Zomborból érk.	délután	10:02
	éjjel	8:11
Zomborba ind.	éjjel	8:14
		8:29
Ujvidékre érk.	délután	7:46
	délután	1:21
	éjjel	10:58
Ujvidékre ind.	délután	1:44
	éjjel	8:26
		4:26
Szegedre érk.	délután	12:42
	éjjel	8:06
Szegedre ind.	délután	1:30
	éjjel	8:26
Cserzevénka—Gombóc	érk.	8:01
Cserzevénka—Gombóc	ind.	4:42
Zentára érk.		1:05
Zentára ind.		4:35
Bajmó érk.		9:02
Bajmó ind.		9:26
Bajmó érk.		1:02
Bajmó ind.		5:07
Csacsalmasról érk.	délután	7:48

Az éjjeli jelzések gyorsan. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Ajánlok azonnali szállítá- ra kerek

fehérhusu étkezési

ez évi termésű

tarlórépamagot

folyó árban. Csomagolás önköltségen az árral együtt utánvételeztetik.

Kiss Lajos

Pu-Zobnaticza u. p. Topolya

(Elsőrendű Gyertyamosi salté- lommentes

tégla

azonnal kapható

Bánó és Bröder cégnél Szabadka

A zombori magyar királyi pénzügyigazgatóságtól.

Hirdetmény

a jövedelemadó és vagyonadó alá tartozó jövedelmek és vagyonok, valamint a hadi nyereségadó alá jövedelemtöbbletek bevallása tárgyában.

a) a kivetés során megállapított jövedelemadónak 5 százalék ha pedig a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) részéről hozzá int- felhívásnak meg nem felel, a megállapított adónak további 10 százalékát;

b) a kivetés során megállapított vagyonadónak 1 százalékát pedig a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) részéről hozzá intézett hívásnak meg nem felel, a megállapított adónak további 4 százalékát illetőleg, ha az adóalap 200 000 K-t meghalad, a kivetés során megállapított vagyonadónak 5 százalékát, ha pedig a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) részéről hozzá intézett felhívásnak meg nem felel, a megállapított adónak további 10 százalékát.

Aki pedig az 1916. évi XXIX. t. c. 19. § a alapján a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) által hozzája intézett felhívásra az évben elért jövedelemtöbbleteknek megállapításához szükséges adatokat nem szolgáltatja be, illetve a nem szabályszerűen szolgáltatott adatoknál a hiányt újabb felhívásra sem pótolja, a kivetés során megállapított hadi nyereségadónak 10—25 százalékát fizeti pótlék fejében.

8. Ha a vallomási izek miként való kitöltésére nézve az adónak kétségei vannak, szóval előterjesztendő kérésére, akár a kö- elöljáróságnál (városi adóhivatalnál, a székesfővárosi adóhivatal- leti osztályánál), akár a pénzügyigazgatóságnál (a kerületi adófel- ügyelőnél) a szükséges utbaigazítást megkaphatja.

9. Ha a vallomásadásra kötelezett hadbavonult és olyan ma- talmazottja, aki a vallomási izeket helyette és nevében kiállhat, alálírhatná nincsen, a községi előjáróság (városi adóhivatal, a szé- kesfővárosi adóhivatal kerületi osztály) a vallomási izeket hiva- fekteti fel és azok első oldalain a név- és foglalkozásra és a helyre vonatkozó rovatokat kitölti; azután pedig a vallomások ki- radásának fentebb említett indokát, a vallomási izek végén peccéttel igazolja.

Ebben az esetben az adópótlékok alkalmazásának (7. cikk) helye nincs.

10. Az 1909. évi X. t. c. 71. §-a, az 1916. évi XXXII. t. c. § a, illetve az 1916. évi XXIX. t. c. 26. § a szerint jövedéki be- eljárás alá eső kihágást követ el a vallomásadására kötelezett, jövedelmére, vagyonára, illetve hadi nyereségére vonatkozó vallo- másokban, vagy illetékes helyről hozzá intézett kérdésre adott ir- ban, vagy jegyzőkönyvbe mondott válaszában, vagy jogorvoslatának kolásában tudva valótlan és szándékos félrevezetésre irányuló ma- kozatot tesz, mely az adó megrovódítására alkalmas, illetőleg adó- les jövedelemforrást, illetve adóköteles vagyont szándékosan elha- gyló.

Büntetlen marad azonban a tettes, ha a följelentés megté- vagy a vizsgálat megindítása előtt nyilatkozatát illetékes helyen vitlja vagy hígészti, az elhalgatott jövedelmét, illetve vagyonát vallja, illetőleg helyes adatokat szolgáltat be, vagy mulasztását pó- lja.

Az a körülmény, hogy a csak becsles útján megállapított jöve- gyon értéke, vagy a csak becsles útján megállapított jöve- összege, nem a vallomásban kitüntetett összeggel leit a kivetés megállapítása — magában véve még — jövedéki kihágási eljárás indítására alapel nem szolgálhat.

Kelt Zomborban, 1918. évi július 14-én.
M. kir. pénzügyigazgatóság

Ujság árusít

emberek,
asszonyok,
lányok,

fiúk

havi fizetéssel,

vagy magas %-al

azonnal felvétel-

nek a

DÉLVIDÉK

kiadóhivatalában.

eladó

A moholi nagyvendég-
vezetés hiányában